

ΟΙ ΒΛΑΒΕΡΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΟΝΟΤΟΝΙΚΟΥ

Κωνσταντίνος Χολέβας
Πολιτικός Έπιστήμων

Στίς 19 Οκτωβρίου 2005 ή Διαρκής Ίερά Σύνοδος τής Έκκλησίας τής Έλλάδος στό πλαίσιο τής τακτικής συνεδριάσεώς της εξέδωσε ένα σημαντικό ανακοινωθέν, τό όποιο αποδεικνύει τό ενδιαφέρον της για τήν γλώσσα μας καί γενικότερα για τήν διαφύλαξη τών στοιχείων τής έθνικης καί πολιτιστικής μας ταυτότητος. Μέ τό ανακοινωθέν αυτό ζητείται ή επάνοδος του πολυτονικού συστήματος στην δημοσία διοίκηση καί στην εκπαίδευση καί αναφέρονται μεταξύ άλλων τά εξής:

"Η Ίερά Σύνοδος τής Έκκλησίας τής Έλλάδος μέ ιδιαίτερη ευχαρίστηση πληροφορήθηκε ότι δύο βουλευτές, οί κ.κ. Βύρων Πολύδωρας καί Στυλιανός Παπαθεμελής, μέ έρωτήσεις τους προς τούς αρμοδίους Υπουργούς ζητούν νά προβλεφθει νομοθετικώς ή προαιρετική χρήση του πολυτονικού συστήματος στην εκπαίδευση καί στην δημόσια διοίκηση. Η Ίερά Σύνοδος συγχαίρει τούς δύο κοινοβουλευτικούς άνδρες καί εύχεται νά γίνει δεκτό τό αίτημά τους. Μέ τήν ευκαιρία αυτή ή Ίερά Σύνοδος θεωρεί ότι είναι καιρός νά γίνει ένας ευρύτερος απολογισμός τών αρνητικων συνεπειων από τήν καθιέρωση του μονοτονικού συστήματος καί προτείνει για λόγους έθνικους, πολιτιστικους καί εκπαιδευτικους νά επανέλθει σε όλα τά επίπεδα ή χρήση του παραδοσιακού τονικού συστήματος (πολυτονικού). Είναι οφθαλμοφανές ότι ή χρήση του μονοτονικού δέν βελτίωσε τήν ορθογραφική ικανότητα τών μαθητών, όπως προσδοκούσαν οί οπαδοί του. Αντιθέτως αποκόπτει τούς νέους μας από τίς παλαιότερες μορφές τής μιās καί ένιαίας έλληνικης γλώσσας.. Επί πλέον υπάρχουν πειράματα καί μελέτες ψυχιάτρων πού κατέδειξαν ότι ή χρήση του μονοτονικού αύξησε τήν δυσλεξία στά παιδιά. Έξ άλλου οί μαθητές διδάσκονται τό πολυτονικό σύστημα στό μάθημα τών Αρχαίων Έλληνικων, όποτε ή παράλληλη χρήση του μονοτονικού μόνο σύγχυση προκαλεί".

Γυρίζουμε πίσω στον Ίανουάριο του 1982. Χωρίς καμμία μελέτη καί χωρίς νά υπολογισθούν οί συνέπειες εισήχθη στην Βουλή ή πρόταση για τήν υιοθέτηση του μονοτονικού . Ψηφίσθηκε στις μεταμεσονύκτιες ώρες μόνον από 20 βουλευτές πού είχαν απομείνει . Έπρόκειτο για καταφανή προχειρότητα ενώπιον ενός έθνικου ζητήματος όπως είναι ή γλώσσα. Θυμίζουμε ότι πρό 15 ετών στην Ίαπωνία καί στην Κορέα συζητήθηκε ή ιδέα νά καταργηθούν τά ιδεογράμματα καί νά εισαχθει τό λατινικό αλφάβητο. Οί κυβερνήσεις δέν βιάσθηκαν. Συνέστησαν Έπιτροπή Σοφων καί εμπειρογνομόνων από διάφορες ειδιοκότητες. Μετά από μελέτη δύο ετών ή έπιτροπή κατέληξε στό συμπέρασμα ότι ό κόπος, τόν όποιο καταβάλλουν τά παιδιά για νά μάθουν τά ιδεογράμματα στις δύο πρώτες

τάξεις του σχολείου αποτελεί την βάση του οικονομικού θαύματος της Άπω Ανατολής. Και σταμάτησαν κάθε σκέψη για καινοτομίες. Δυστυχώς στην χώρα μας επικρατεί έδω και 20 περίπου χρόνια τό εκπαιδευτικό δόγμα της ήσσανος προσπαθείας. Δηλαδή νά μήν κουράζουμε πολύ τά παιδιά για νά γίνει πιό αγαπητό δήθεν -τό σχολείο. Όταν όλοι οί λαοί μαθαίνουν από μικρά τά μυαλά τών παιδιών τους νά δουλεύουν δημιουργικά ,έμεϊς αποφασίζουμε νά πλήξουμε στίς ρίζες της μία από τίς ιστορικότερες γλώσσες του κόσμου.

Τά δύο έπιχειρήματα πού είχαν προβληθει από τούς θιασώτες του μονοτονικού ήταν ή διευκόλυνση τών μαθητών ώστε νά όρθογραφοϋν και ή μείωση του χρόνου και τών έξόδων για τούς τυπογράφους. Τό πρώτο γνωρίζουν όλοι οί γονείς και οί εκπαιδευτικοί της Ελλάδος ότι απέτυχε παταγωδώς. Τά παιδιά μας σήμερα έχουν μειωμένη όρθογραφική ικανότητα απ' όση είχαν οί προηγούμενες γενεές. Όσον δέ άφορα στους άσχολουμένους μέ τήν στοιχειοθεσία και έκτύπωση έντύπων, σήμερα δέν άντιμεωπιζουν ιδιαίτερο πρόβλημα μέ τό πολυτονικλο, άφου ύπάρχει ένσωματωμένο σέ όλα τά σύγχρονα προγράμματα ηλεκτρονικών υπολογιστών. Μάλιστα ύπάρχει και πρόγραμμα αυτόματου πολυτονισμού, τό όποιο χρησιμοποιει και μία ήμερησία έφημερίδα τών Αθηνών.

Από τήν πρώτη στιγμή φάνηκε ότι τό παραδοσιακό τονικό σύστημα άντιστέκεται. Η Εκκλησία ουδέποτε έπαυσε νά τό χρησιμοποιει. Μεγάλοι έκδοτικοί οίκοι και αξιόλογοι συγγραφείς έπιμένουν πολυτονικά. Διανοητές και καλλιτέχνες διαφόρων ιδεολογικών τοποθετήσεων άντέδρασαν από τήν πρώτη στιγμή στην μονοτονική άφασία. Θυμίζουμε τόν Μάνο Χατζηδάκη, τόν Διονύση Σαβρόπουλο, τόν Στέλιο Ράμφο, τόν Κορνήλιο Καστοριάδη, τόν Νικηφόρο Βρεττάκο. Ο τελευταίος μάλιστα είχε δηλώσει: *“Αν μου ζητήσετε νά σās παρουσιάσω μία Ελλάδα λειπή, τότε θά γράψω τήν λέξη Ελλάδα χωρίς τήν δασεία και μέ ένα λάμδα”!*

Η χρήση του μονοτονικού βλάπτει τήν έθνική και γλωσσική μας συνέχεια. Πώς θά εξηγήσεις στα παιδιά ότι επί+ίππος=έφιππος, αντί +ύπολοχαγός=άνθυπολοχαγός, υπό+ήλιος=ύφήλιος κλπ, αν δέν κατανοοϋν τήν ύπαρξη και τόν ρόλο της δασείας; Πώς θά εξηγήσουμε στους νέους μας ότι ξένοι λαοί σέβονται τήν ελληνική δασεία και τήν αποδίδουν μέ τό λατινικό γράμμα Η στην αρχή λέξεων μέ ελληνική ρίζα, όταν έμεϊς τήν καταργοϋμε; Και για νά έλθουμε στην άνησυχία της Ιερās Συνόδου για τήν αύξηση της δυσλεξίας αντιγράφουμε τά έξης ένδιαφέροντα από τήν ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ της 29/5/2004, τά όποια μάλιστα κατατέθηκαν στό 18ο Πανελλήνιο Ψυχιατρικό Συνέδριο, πού έγινε τότε στην Κω:

“... Όπως άποδείχθηκε ή εκμάθηση της ιστορικής όρθογραφίας (πολυτονικό σύστημα) και τών Αρχαίων Ελληνικών βελτιώνει τήν ψυχοεκπαιδευτική ανάπτυξη του παιδιού σέ καιρίους τομείς όπως είναι οί

ἀντιληπτικές και ὀπτικές ικανότητες, λειτουργίες πού συνδέονται ἄμεσα μέ τήν ἐμφάνιση τῆς δυσλεξίας" διευκρινίζει ὁ κ. Ἰωάννης Τσέγκος, ψυχίατρος, διευθυντής τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ καί Ἐρευνητικοῦ τομέα τοῦ Ἀνοιχτοῦ Ψυχοθεραπευτικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν. Ἡ σκέψη γιά τήν ἔρευνα προέκυψε ἀπό τό γεγονός ὅτι μετά τήν κατάργηση τοῦ πολυτονικοῦ συστήματος καταγράφηκε μεγάλη αὔξηση τῶν μαθησιακῶν διαταραχῶν. "Ἀξίζει νά σημειωθεῖ ὅτι ἡ κατάθεση τῆς τροπολογίας στίς 11/1/1982 γιά τήν κατάργηση τοῦ πολυτονικοῦ συστήματος δέν συνοδεύτηκε ἀπό καμμία μελέτη, ἐνῶ ἐδῶ καί 22 χρόνια δέν ἔχει πραγματοποιηθεῖ ἀπό κανέναν φορέα ἔρευνα πού νά ἀξιολογεῖ τίς ἐπιπτώσεις τῆς ἀπλοποίησης τῆς γλώσσας στήν ψυχοπαιδαγωγική ικανότητα τῶν παιδιῶν" ἐπισημαίνει ὁ κ. Τσέγκος".

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἀνοίξε μία συζήτηση πού ἔπρεπε νά εἶχε ξεκινήσει πρό πολλοῦ. Ἄς βοηθήσουμε ὅλοι τά παιδιά μας νά ἀπαλλαγοῦν ἀπό τίς βλαβερές συνέπειες τοῦ μονοτονικοῦ.

Κ.Χ. 28/10/2005

Πειραική Ἐκκλησία Νοεμβρίου 2005
Αντίβαρο, Νοέμβριος 2005